

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ФОРТЕ ЛАЙФ»**

**ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ**

Примітки
до фінансової звітності страховика
ПрАТ «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ФОРТЕ ЛАЙФ»
за 2019 рік
з розкриттям інформації згідно з вимогами МСБО/МСФЗ.

Заява
про відповідальність керівництва щодо підготовки фінансової звітності за рік, що
завершився 31 грудня 2019 року

Керівництво несе відповідальність за підготовку фінансової звітності, яка достовірно відображає фінансовий стан Приватного акціонерного товариства «Страхова компанія «ФОРТЕ ЛАЙФ» станом на 31 грудня 2019 року, результати його діяльності, а також рух грошових коштів та зміни в капіталі за 2019 рік у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності та вимог ЗАКОНУ України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

1. Загальна інформація про Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «ФОРТЕ ЛАЙФ».

Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «ФОРТЕ ЛАЙФ» (далі – Товариство) (код ЄДРПОУ 33940722) зареєстроване Печерською районною у м. Києві державною адміністрацією 08.12.2005 р. №1 070 102 0000 015737.

Операційна діяльність проводиться за місцезнаходженням за адресою м. Київ, вул. Дмитрівська, будинок 46, літера А, в офісному приміщенні, що належать Товариству на правах власності.

Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «ФОРТЕ ЛАЙФ» здійснює діяльність зі страхування життя у відповідності до безстрокової ліцензії Серія АЕ №284268 від 09.01.2014 року.

Учасниками страховика є:

- ТОВ «Аструм Україна», ЄДРПОУ 36439160, КВЕД 70.22, частка в статутному капіталі 99,8 %;
- Кулешин Олександр Анатолійович, Україна, частка в статутному капіталі 0,1 %;
- Сутирін Валентин Валерійович, Україна, частка в статутному капіталі 0,1 %.

Вищим органом управління Товариства є Загальні збори учасників.

Управління поточною діяльністю Товариства, забезпечення та здійснення контролю покладено на Генерального директора.

Кількість працівників станом на 31.12.2019р. – 28 осіб.

У Товариства немає відокремлених підрозділів та філій.

2. Основи підготовки, затвердження та подання фінансової звітності.

Концептуальною основою фінансової звітності за 2019 рік є Міжнародні стандарти фінансової звітності, які включають Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО), тлумачення КТМФЗ та тлумачення ПКТ, чинні станом на 01.01.2019р. та оприлюднені на офіційному веб-сайті Міністерства фінансів України.

На вимогу статті 12 «Застосування міжнародних стандартів» Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», починаючи з 01 січня 2012 року Товариство складає фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ).

З 1 січня 2012 року Товариство прийняло МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності». Фінансова звітність була підготовлена згідно з Міжнародними Стандартами Фінансової Звітності (МСФЗ) на основі принципу історичної вартості з коригуваннями на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю, як доцільної собівартості на дату переходу на МСФЗ.

Перша фінансова звітність Товариства відповідно до МСФЗ, складалась на 31 грудня 2012 року.

Підготовлена Товариством звітність відповідає всім вимогам чинних МСФЗ з урахуванням змін, дотримання яких забезпечує подання достовірної, зіставної та зрозумілої інформації.

Фінансова звітність Товариства підготовлена з дотриманням вимог законодавства України щодо організації і ведення бухгалтерського обліку та складання бухгалтерської звітності.

Керівництво використовує ряд оцінок і припущень по відношенню представлення активів та зобов'язань і розкриття умовних активів та зобов'язань (в разі наявності) при підготовці фінансової звітності у відповідності до МСФЗ. Фактичні результати можуть відрізнятися від вказаних оцінок.

Припущення та зроблені на їх основі розрахункові оцінки постійно аналізуються на предмет необхідності їх зміни.

Зміни в облікових оцінках визнаються у тому звітному періоді, коли ці оцінки були переглянуті, і в усіх наступних періодах.

Фінансова звітність складається з урахуванням таких двох основоположних припущень:

- *Метод нарахування.*

Відповідно до цього методу, результати операцій та інших подій визнаються при їх настанні (а не при отриманні чи виплаті грошових коштів або їх еквівалентів) і враховуються в тому звітному періоді і відображаються у фінансових звітах тих звітних періодів, в яких вони відбулися.

- *Припущення безперервності діяльності Товариства*

Принцип безперервності у взаємозв'язку з іншими принципами бухгалтерського обліку забезпечує повну і достовірну інформацію фінансової звітності. Зацікавлені користувачі (інвестори, страхувальники та інші контрагенти), отримуючи якісну інформацію, здійснюють на її основі довгострокові прогнози і приймають відповідні рішення

Фінансова звітність Товариства підготовлена на основі припущення, що Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «ФОРТЕ ЛАЙФ» функціонуватиме невизначено довго в майбутньому. Це припущення передбачає наявність достатніх активів для виконання зобов'язань в ході звичайної діяльності.

Фінансова звітність Товариства підготовлена виходячи з припущення безперервності діяльності, відповідно до якого реалізація активів і погашення зобов'язань відбувається в ході звичайної діяльності.

На дату затвердження звітності Товариство функціонує в нестабільному середовищі, пов'язаному як з внутрішніми негативними макроекономічними чинниками, так і зі світовою економічною кризою, що призвело до визнання неплатоспроможними ряду банків, нестабільності курсу національної валюти та знеціненню інвестицій.

В цих умовах Страхова компанія «ФОРТЕ ЛАЙФ» за 2019 рік поліпшила свою позицію на страховому ринку, демонструючи відповідні темпи зростання, підтримуючи в довго-

строковій перспективі конкурентоспроможність на фінансовому ринку України, за умови збереження якості обслуговування клієнтів, високої корпоративної культури та забезпечення безперервності діяльності.

Фінансова звітність не включає коригування, які необхідно було б провести в тому випадку, якби Товариство не могло продовжити подальше здійснення фінансово-господарської діяльності відповідно до принципів безперервності діяльності

3. Валюта фінансової звітності.

Функціональною валютою Товариства є Українська гривня (далі – гривня).

Результати зовнішньоекономічної діяльності Товариства перераховуються із іноземної валюти в гривню наступним чином:

доходи і витрати перераховуються по курсу на дату операцій, а всі курсові різниці, що виникають, враховуються в доходах(витратах) звітного періоду.

Було використано офіційні курси гривні до іноземної валюти на дату балансу:

	31.12.2019 р.	31.12.2018 р.
Гривень за 1 Долар США	23,6862	27,688264
Гривень за 1 ЄВРО	26,422	31,714138

Гривня є валютою представлення фінансової звітності за МСФЗ.

Всі дані фінансової звітності округлені з точністю до однієї тисячі гривень.

З метою формування показників фінансової звітності Товариство встановило кордон суттєвості в розмірі 1 тис. грн.

4. Склад фінансової звітності, що надається.

Перелік та назви форм фінансової звітності Товариства за 2019 рік відповідають вимогам, встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», а саме:

Форма 1. Баланс (Звіт про фінансовий стан);

Форма 2. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід);

Форма 3. Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом);

Форма 4. Звіт про власний капітал;

та Приміток, що розроблені у відповідності до МСФЗ.

Фінансова звітність ПрАТ «СК «ФОРТЕ ЛАЙФ» є фінансовою звітністю загального призначення, в якій представлено інформацію про фінансовий стан, результати діяльності, про рух грошових коштів підприємства, які є корисною для широкого кола користувачів при прийнятті економічних рішень.

Товариство представляє фінансову звітність у відповідності з МСБО 1 «Подання фінансової звітності».

Баланс складається методом поділу активів та зобов'язань на поточні і довгострокові.

Звіт про фінансові результати складається методом поділу витрат за функціональним визначенням.

Звіт про зміни у власному капіталі складається в розгорнутій формі.

Звіт про рух грошових коштів складається у відповідності МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів» прямим методом, в якому розкривається інформація про основні види валових грошових надходжень та витрат.

Примітки до фінансової звітності складаються у відповідності до вимог до розкриття інформації, викладених в усіх МСБО/МСФЗ.

Дані балансових статей підтверджені актами щорічної інвентаризації за підписами членів постійно діючої інвентаризаційної комісії.

Товариство не має активів на тимчасово окупованих територіях України.

Товариство представляє повний комплект фінансової звітності щорічно.

Проміжна фінансова звітність готується Товариством у відповідності до МСБО 34 «Проміжна фінансова звітність».

Дата затвердження фінансової звітності за 2019 рік – 25.02.2020 року.

5. Нові та переглянуті стандарти.

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти: класифікація та оцінка». Набув чинності для річних періодів, що починаються з 1 січня 2018 року. Стандарт вводить нові вимоги щодо класифікації та оцінки, знецінення та обліку хеджування. Товариство застосовує МСФЗ 9 з 01 січня 2018.

Згідно зі стандартом було проведено рекласифікацію фінансових активів та згідно з принципом врахування можливого знецінення на дату визнання активу здійснено коригування за рахунок нерозподіленого прибутку.

Якісна структура активів Товариства зумовила той факт, що застосування МСФЗ (IFRS) 9 з 01 січня 2018 року не мало значного впливу на класифікацію і оцінку фінансових активів і зобов'язань Товариства в 2019 році.

Зміни до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», МСФОЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації»

Зміни стосуються процентних ставок (такі як LIBOR, EURIBOR і TIBOR), що використовуються в різних фінансових інструментах: від іпотечних кредитів до похідних інструментів.

Поправки

– змінили вимоги до обліку хеджування: при обліку хеджування передбачається, що контрольний показник процентної ставки, на якому засновані грошові потоки, що хеджуються і грошові потоки від інструменту хеджування, не зміниться в результаті реформи;

– обов'язкові для всіх відносин хеджування, на які безпосередньо впливає реформа внутрішньобанківської ставки рефінансування;

– не можна використовувати для усунення будь-яких інших наслідків реформи;

– вимагають розкриття інформації про ступінь впливу поправок на відносини хеджування.

Набуття чинності з **01.01.2020 р.**

Товариство не розглядало вплив змін на фінансову звітність, так як таких операцій не здійснює.

МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами»

Набув чинності для річних періодів, що починаються з 1 січня 2018 року. Застосування МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» на відображення результатів діяльності Товариства не мало впливу.

МСФЗ 16 «Договори оренди». Випущений в січні 2016 року і набув чинності для річних періодів, що розпочинаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати.

Стандарт встановлює принципи визнання, оцінки, представлення та розкриття інформації про об'єкти оренди та вимагає, щоб орендарі відображали договори оренди, які підпадають під регулювання даним стандартом, відповідно до вимог та принципів обліку та розкриття у звітності.

Товариство здійснює свою діяльність в приміщеннях, які належать йому на правах власності, наразі жодного договору оренди, де б Товариство виступало орендарем, не укладено.

В 2019 році Товариство не використовувало МСФЗ 16 «Договори оренди».

МСФЗ (IFRS) 17 «Страхові контракти», опублікований 18 травня 2017 року Радою МСФЗ, початок обов'язкового застосування в фінансовій звітності з 01 січня 2021 року або після цієї дати. Дострокове застосування цього стандарту дозволено.

МСФЗ 17 визначає, що всі договори страхування (страхові контракти) та зобов'язання за ними враховуватимуться в узгодженому порядку, що забезпечить якіснішу інформацію для користувачів.

Для страховиків зараз головне завдання – ухвалити правильні рішення щодо впровадження стандарту.

Маючи за мету досягнення послідовного, заснованого на принципах бухгалтерського обліку страхових контрактів, новий стандарт вимагає вимірювати страхові зобов'язання за поточною вартістю виконання та пропонує більш уніфікований підхід до вимірювання та представлення для всіх страхових контрактів.

Об'єкт господарювання повинен застосовувати МСФЗ 17 «Страхові контракти» до:

- контрактів страхування та перестраховування, емітентом яких він є;
- контрактів перестраховування, які він уклав; та
- інвестиційних контрактів з характеристиками дискреційної участі, емітентом яких він є, за умови, що він також є емітентом страхових контрактів.

Раніше чинний МСФЗ 4 «Страхові контракти» станом на 31.12.2019 року на сайті Міністерства фінансів відсутній. Тобто чинним вважається МСФЗ 17. Щодо формування фінансової звітності Товариства ми вважаємо, що Товариство виконало усі вимоги до формування показників фінансової звітності від страхової діяльності та класифікації договорів страхування. Договори страхування з будь-якими інвестиційними компонентами відсутні. Положення облікової політики щодо формування фінансового результату від страхової діяльності відповідають усім вимогам Закону України «Про страхування» та нормативним регуляторним актам. При внесенні до цих нормативних документів змін ми повинні їх дотримуватися.

Керівництво Товариства достроково не застосовує зміни до стандартів та вважає, що зазначені зміни не будуть мати суттєвого впливу на фінансову звітність Товариства в майбутньому.

При складанні звітності за 2019 рік Товариство використовувало деякі методологічні підходи МСФЗ 17, зокрема аналіз укладених договорів страхування з точки зору належності їх до контрактів страхування та інвестиційних контрактів. На 31.12.2019 року всі чинні договори страхування можуть бути класифіковані з точки зору вимог МСФЗ 17, як страхові контракти. Облік активів та зобов'язань за договорами страхування здійснюється Товариством відповідно до чинного законодавства України та вимог Національної Комісії з регулювання ринків фінансових послуг України.

Концептуальна основа фінансової звітності (КОФЗ)

У новій редакції оновлено структуру документа, визначення активів і зобов'язань, а також додано нові положення з оцінки та припинення визнання активів і зобов'язань,

подання і розкриття даних у фінансовій звітності за МСФЗ. Згідно нової редакції інформація, представлена у фінансовій звітності, також повинна допомагати користувачам оцінити ефективність керівництва Товариства в управлінні економічними ресурсами. Принцип обачності трактується через підтримку нейтральності представлених даних. Обачність визначається як прояв обережності при винесенні суджень в умовах невизначеності. Правдиве уявлення даних трактується як подання суті операцій, а не тільки їх юридичної форми. Нова редакція КОФЗ передбачає дві форми звітності: звіт про фінансовий стан і звіт про фінансові результати. Інші форми об'єднані під назвою «інші форми і розкриття», визначається, що дані фінансової звітності представляються за певний період і містять порівняльну інформацію, а також за певних обставин - прогнозні дані.

У новій редакції КОФЗ вводиться поняття «звітуюче підприємство», під яким мається на увазі сторона економічної діяльності, яка має чітко визначені межі та поняття зведеної звітності.

Вираз «економічний ресурс» замість терміну «ресурс» підкреслює, що Рада МСФЗ більше не розглядає активи лише як фізичні об'єкти, а, скоріше, як набір прав. Визначення активів і зобов'язань не відносяться до «очікуваних» надходжень або відтоків. Замість цього визначення економічного ресурсу відноситься до потенціалу активу / зобов'язання виробляти / передавати економічні вигоди.

Нова глава КОФЗ присвячена опису різних методів оцінки (історична і поточна вартість (справедлива вартість використання)), інформації, яку вони надають.

Набуття чинності змін до **КОФЗ 01.01.2020 р.**

Товариство не розглядало вплив змін концептуальної основи на фінансову звітність, так як не має змоги передбачити кроки органу, відповідального за встановлення нових вимог до фінансової звітності у відповідності зі змінами Концептуальної основи фінансової звітності за МСФЗ.

МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»

Зміни запроваджують переглянуте визначення бізнесу. Бізнес складається із внесків і суттєвих процесів, які у сукупності формують здатність створювати віддачу.

Нове керівництво визначає систему, яка дозволяє визначити наявність внеску і суттєвого процесу, у тому числі для компаній, які знаходяться на ранніх етапах розвитку і ще не отримали віддачу. У разі відсутності віддачі, для того щоб підприємство вважалося бізнесом, має бути наявним організований трудовий колектив.

Визначення терміну «віддача» звужується, щоб зосередити увагу на товарах і послугах, які надаються клієнтам, на формуванні інвестиційного доходу та інших доходів, при цьому виключаються результати у формі скорочення витрат та інших економічних вигод. Крім того, наразі більше не потрібно оцінювати спроможність учасників ринку замінювати відсутні елементи чи інтегрувати придбану діяльність і активи.

Організація може застосувати «тест на концентрацію». Придбані активи не вважатимуться бізнесом, якщо практично вся справедлива вартість придбаних валових активів сконцентрована в одному активі (або групі аналогічних активів).

Набуття чинності з **01.01.2020 р.**

Товариство не розглядало вплив змін до цього МСФЗ.

МСБО 1 «Подання фінансової звітності» та МСБО 8 «Облікова політика, зміни в облікових оцінках та помилки».

Зміни уточнюють визначення суттєвості, пояснення до цього визначення та застосування цього поняття завдяки включенню рекомендацій щодо визначення, які раніше були наведені в інших стандартах МСФЗ.

Інформація є суттєвою, якщо обґрунтовано очікується, що її пропуск, спотворення або затуманення може вплинути на рішення основних користувачів фінансової звітності загального призначення, винесені на підставі такої фінансової звітності, що представляє фінансову інформацію про звітуючу компанію

Зміни забезпечують послідовність використання визначення суттєвості в усіх стандартах МСФЗ.

Набуття чинності з **01.01.2020 р.**

Товариство не розглядало вплив змін до цього МСФЗ.

6. Пояснення щодо використання норм МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції».

Так як головна ознака економічного стану, що характеризує гіперінфляцію, є наближення або перевищення кумулятивного рівня інфляції за трирічний період рівня 100%, то МСБО 29 для фінансової звітності за 2019 рік не застосовувався.

7. Суттєві аспекти облікових політик.

Загальні положення стосовно облікових політик.

Облікова політика Товариства - це сукупність визначених, в межах чинного законодавства, принципів та процедур, основ, правил, домовленостей та практики, що використовуються для складання та подання фінансової звітності.

Облікова політика Товариства ґрунтується на вимогах нормативно-правових актів України та правилах бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності за Міжнародними стандартами фінансової звітності. Облікова політика Товариства розроблена та затверджена керівництвом Товариства відповідно до вимог МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» та інших чинних МСФЗ. Товариство обирає та застосовує свої облікові політики послідовно для подібних операцій, інших подій або умов, якщо МСФЗ конкретно не вимагає або не дозволяє визначення категорії статей, для яких інші політики можуть бути доречними.

Елементами фінансової звітності Товариства є активи, зобов'язання та власний капітал (відображенні в балансі (звіті про фінансовий стан)), доходи і витрати (характеризують результати господарської діяльності і відображені в звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід)).

Елементи фінансової звітності визнаються, якщо існує ймовірність збільшення або зменшення майбутніх економічних вигод, пов'язаних із статтею; вартість або собівартість статті можна достовірно оцінити чи визначити.

Перелік та назви форм фінансової звітності Товариства подаються у відповідності із вимогами, що встановлені НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

У Звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), який підготовлений згідно з НП(С)БО 1, витрати подаються за функціональною ознакою. Враховуючи корисність для прогнозування майбутніх грошових потоків в даних примітках наведена інформація у розрізі видів витрат.

Фінансова звітність складається за принципом нарахування, крім звіту про рух грошових коштів. Представлення грошових потоків у Звіті про рух грошових коштів здійснюється із застосуванням прямого методу з розкриттям інформації про основні класи надходжень та виплат грошових коштів на підставі облікових записів Товариства.

Ця фінансова звітність підготовлена на основі історичної собівартості, за винятком оцінки за справедливою вартістю окремих фінансових інструментів відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» з використанням методів оцінки, встановлених МСФЗ 13 «Оцінка за справедливою вартістю».

Основи оцінки, застосовані при складанні фінансової звітності.

Ця фінансова звітність підготовлена на основі історичної собівартості та справедливої вартості або амортизованої собівартості окремих фінансових інструментів відповідно до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». Оцінка справедливої вартості здійснюється з використанням методів оцінки фінансових інструментів, дозволених МСФЗ 13 «Оцінки за справедливою вартістю». Такі методи оцінки включають використання справедливої вартості як ціни, яка була б отримана за продаж активу, або сплачена за передачу зобов'язання у звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Зокрема, використання біржових котирувань або даних про поточну ринкову вартість з інших відкритих джерел, аналіз дисконтованих грошових потоків або інші моделі визначення справедливої вартості. Передбачувана справедлива вартість фінансових активів і зобов'язань визначається з використанням наявної інформації про ринок і відповідних методів оцінки.

Основа формування облікових політик

Облікові політики - конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансової звітності. МСФЗ наводить облікові політики, які, за висновком РМСБО, дають змогу скласти таку фінансову звітність, яка міститиме доречну та достовірну інформацію про операції, інші події та умови, до яких вони застосовуються. Такі політики не слід застосовувати, якщо вплив їх застосування є несуттєвим.

Облікова політика Товариства розроблена та затверджена керівництвом Товариства відповідно до вимог МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» та інших чинних МСФЗ, зокрема, МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» та МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами».

Інформація про зміни в облікових політиках.

Товариство обирає та застосовує свої облікові політики послідовно для подібних операцій, інших подій або умов, якщо МСФЗ конкретно не вимагає або не дозволяє визначення категорії статей, для яких інші політики можуть бути доречними.

З 1 січня 2018 року МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» має нову редакцію, яка передбачає зміну підходів до зменшення корисності фінансових інструментів. Класифікація та оцінки фінансових інструментів Товариства не зазнали суттєвого впливу від застосування даного стандарту, окрім коригувань за 2018 рік, висвітлених в Примітках 22.5. Враховуючи класифікацію фінансових активів, що використовується Товариством, розрахунок очікуваних кредитних збитків застосовується до фінансових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю. Інформація про вплив кредитних ризиків наведена у Примітках 22.10.

8. Облікові політики щодо страхових контрактів.

Страхові премії (страхові платежі) визнаються у складі доходу від страхування відповідно до Правил страхування та умов відповідних договорів страхування (страхових контрактів) з урахуванням періоду страхового покриття за такими контрактами.

Належні (отримані) страхові премії (страхові платежі) визнаються як виручка з дати прийняття ризику на страхування відповідно до періоду та обсягу відповідальності за договорами страхування (страховими контрактами) згідно з Правилами страхування, умовами договорів страхування та структурою прийнятих на страхування ризиків. Розрахунки зі страхувальниками за страховими преміями здійснюються виключно в безготівковій формі.

Належні до сплати перестрахові премії зменшують дохід від страхових премій (страхових платежів) у розрізі відповідних договорів страхування (страхових контрактів) за відповідними ризиками. Ризик дожиття не перестраховується.

Зобов'язання перестраховика відображаються як часта перестраховика в страхових резервах.

9. Облікові політики щодо страхових виплат та викупних сум.

Страхові виплати, сплачені (належні до сплати) вигодонабувачам за договорами страхування (страховими контрактами) визнаються у складі витрат страхової діяльності на дату прийняття Товариством рішення про здійснення страхової виплати.

Викупні суми, сплачені (належні до сплати), розраховуються актуарно згідно з «Методикою формування резервів із страхування життя», затверджені Розпорядженням Держфінпослуг 27.01.2004 №24 (198/8797). належать до собівартості реалізованих послуг звітного періоду і здійснюються у разі дострокового припинення договорів страхування

10. Облікові політики щодо страхових резервів.

Розрахунок страхових резервів та частки перестраховика у страхових резервах здійснюється актуарними методами з урахуванням таблиць смертності та захворюваності на підставі «Положення про формування резервів із страхування життя» (далі - Положення), розробленого відповідно до вимог Закону України "Про страхування" (85/96-ВР), та «Методики формування резервів із страхування життя», затверджені Розпорядженням Держфінпослуг 27.01.2004 №24 (надалі - Методика) (198/8797).

Під розрахунком (формуванням) страхових резервів мається на увазі оцінка обсягу страхових зобов'язань.

Страхові резерви із страхування життя є оцінкою вартості грошових зобов'язань страховика за договорами страхування життя та майбутніх витрат для забезпечення їх виконання.

Резерви із страхування життя поділяються на:

1. Резерви довгострокових зобов'язань (математичні резерви), які в свою чергу поділяються на:

- 1.1. Резерв нетто-премій.
- 1.2. Резерв витрат на ведення справи.
- 1.3. Резерв вирівнювання.
- 1.4. Резерв бонусів.

2. Резерви належних страхових виплат, які в свою чергу поділяються на:

- 2.1. Резерв заявлених, але не врегульованих збитків.
- 2.2. Резерв збитків, що виникли, але не заявлені.

Найбільш істотну частину страхових резервів Товариства складає резерв нетто-премій. Схематично розрахунок резерву нетто-премій можна описати так: це актуарна вартість потоку майбутніх страхових виплат за вирахуванням актуарної вартості потоку майбутніх страхових нетто-премій. Товариство створює страхові резерви, щоб відобразити оцінку зобов'язань, що виникли за договорами страхування: резерв довгострокових зобов'язань (математичні резерви) та резерв належних виплат.

Резерв належних виплат формується у випадку, якщо на звітну дату має місце не врегульований страховий випадок, тобто страховий випадок, щодо якого не прийняте рішення про розмір страхової виплати, та становить до 100% від очікуваної страхової виплати.

На кожну звітну дату керівництво Товариства визначає достатність (адекватність) визнаних страхових зобов'язань за допомогою оцінки майбутніх грошових потоків від страхових договорів і порівняння цих розрахунків прогнозного грошового потоку з балансовою вартістю зобов'язань за вирахуванням відкладених аквізиційних витрат. При виконанні цих тестів використовуються поточні найкращі оцінки всіх майбутніх потоків грошових коштів по договорах страхування і пов'язані з цим витрати, такі як витрати на врегулювання збитків і інвестиційний дохід від активів, які забезпечують виконання договору страхування.

Якщо тест покаже, що врахована сума зобов'язань недостатня, то різниця відноситься до витрат звітного періоду, при цьому Товариство формує допоміжні технічні резерви.

Тест на адекватність зобов'язань застосовується до валової суми резервів, тобто вплив перестраховування не береться до уваги.

В звітному періоді Товариство зазначило розмір резервів з урахуванням проведеної перевірки адекватності зобов'язань. Перевіркою встановлено, що Additional LAT-reserve (Додатковий LAT-резерв) від'ємний, тобто формування додаткового резерву не потрібно.

11. Облікові політики щодо аквізиційних витрат

Аквізиційні витрати – це витрати, пов'язані з укладанням та продовженням страхового контракту і, як правило, являють собою комісійну винагороду страховим агентам. Аквізиційні витрати, пов'язані з доходом звітного періоду, відображаються у складі витрат періоду. Аквізиційні витрати, які забезпечують доходи майбутніх періодів, визнаються як відстрочені аквізиційні витрати та враховуються як зменшення страхових зобов'язань (модифікація) в розмірі, не більше 5% та відображаються у складі Звіту актуарія.

12. Облікові політики щодо фінансових активів.

Визнання фінансових активів здійснюється відповідно до вимог МСФЗ тільки тоді, коли Товариство стає стороною договірних відносин щодо фінансового активу. Операції з придбання/продажу фінансового активу проводяться на дату операції.

За терміном виконання фінансові активи діляться на поточні (термін виконання до 12 місяців) та довгострокові (термін виконання понад 12 місяців).

Первісне визнання фінансових активів здійснюється за справедливою вартістю.

Подальша оцінка здійснюється відповідно до наступної класифікації:

1. За амортизованою собівартістю, якщо фінансовий актив утримується з метою одержання договірних грошових потоків і договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, які є виключно процентами на непогашену частку основної суми та виплатами основної суми.
2. За справедливою вартістю через інший сукупний дохід, якщо фінансовий актив утримується з метою одержання договірних грошових потоків і договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, які є виключно процентами на непогашену частку основної суми та виплатами основної суми, але, окрім цього, отримання грошових потоків можливе шляхом продажу фінансового активу.
3. За справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо фінансовий актив утримується з метою одержання договірних грошових потоків і договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, які є виключно процентами на непогашену частку основної суми та виплатами основної суми, але, окрім цього, отримання грошових потоків можливе шляхом продажу фінансового активу– якщо оцінка за справедливою вартістю усуває або значно зменшує неузгодженість обліку.
4. За справедливою вартістю через прибуток або збиток – в усіх інших випадках.

МЗФЗ 9 застосовується з 01 січня 2018 р.

Припинення визнання фінансового активу відбувається тільки в разі припинення договірних прав на грошові потоки по них або в разі передачі фінансового активу і відповідних ризиків і вигод іншому контрагенту.

13. Облікові політики щодо основних засобів.

Основні засоби Товариства враховуються і відображаються в фінансовій звітності Товариства у відповідності з МСБО 16 «Основні засоби».

Основними засобами визнаються матеріальні активи, очікуваний термін корисного

використання яких більше одного року та вартість яких перевищує 6 000 гривень. Дані матеріальні активи використовуються Товариством в процесі основної діяльності, а саме, надання послуг зі страхування та оренди, для здійснення адміністративних і соціальних функцій.

Первісна оцінка основних засобів здійснюється за собівартістю на дату операції, включаючи витрати на здійснення операції. В подальшому первісна вартість збільшується на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням об'єкту (модернізація, реконструкція, тощо), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигод. Витрати, що здійснюються для підтримки об'єкта в робочому стані включаються до складу витрат звітного періоду та відображаються в складі адміністративних витрат Звіту про сукупний дохід

Амортизація основних засобів нараховується прямолінійним методом з використанням таких щорічних норм:

- будівлі – 3%;
- машини та обладнання – 33%;
- транспортні засоби – 20%;
- інші – 10-50%.

Амортизація активу починається з наступного місяця після введення в експлуатацію та враховується у складі адміністративних витрат.

Амортизацію активу припиняють на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікують, як утримуваний для продажу, або на дату, з якої припиняють визнання активу.

Так як для групи основних засобів «Нерухоме майно» справедливу вартість можна достовірно оцінити, до них застосовується модель визначення справедливої вартості шляхом переоцінки. Не рідше 1 разу на рік вартість всіх об'єктів нерухомого майна співставляється з справедливою на дату переоцінки та визначається професійними незалежними оцінювачами на підставі ринкових даних. Переоцінка здійснюється за об'єктами, облікова вартість яких відрізняється від справедливої не менше, ніж на 10%. Сума дооцінки об'єкта основних засобів відображається у складі власного капіталу.

Переоцінка здійснюється щодо первісної вартості та накопиченого зносу. Сума дооцінки об'єкта основних засобів, відображена у складі власного капіталу як Капітал у дооцінках, відображається у складі нерозподіленого прибутку на момент вибуття об'єкта зі складу основних засобів.

Протягом експлуатації основних засобів сума дооцінки, що дорівнює різниці між сумою зносу, нарахованого виходячи з його первісної вартості, та зносом, нарахованим на основі переоціненої вартості цього об'єкта, збільшує нерозподілений прибуток.

14. Облікові політики щодо інвестиційної нерухомості.

Інвестиційна нерухомість – це нерухомість, яка утримується з метою отримання доходів від оренди або приросту вартості та не використовується Товариством в звичайній діяльності. Первісна оцінка здійснюється по собівартості на дату операції, включаючи витрати на здійснення операції. В подальшому інвестиційна нерухомість відображається за переоціненою вартістю, яка є справедливою на дату переоцінки та визначається професійними незалежними оцінювачами на підставі ринкових даних, за вирахуванням накопичених у подальшому збитків від знецінення.

Переоцінка здійснюється з достатньою регулярністю, щоб балансова вартість інвестиційної нерухомості не відрізнялась істотно (не менше 10 відсотків) від вартості, яка була визначена з використанням справедливої вартості на звітну дату.

Співставлення балансової та ринкової вартості здійснюється не рідше 1 разу на рік в рамках щорічної інвентаризації. Прибутки або збитки, які виникають у результаті зміни справедливої вартості інвестиційної нерухомості, включаються до складу прибутку або збитку того періоду, у якому вони виникають.

15. Облікові політики щодо нематеріальних активів

Нематеріальні активи Товариства враховуються і відображаються в фінансовому звіті згідно МСБО 38 «Нематеріальні активи».

Нематеріальними активами визнаються контрольовані суспільством немонетарні активи, які не мають матеріальної форми та можуть бути ідентифіковані окремо від підприємства на протязі періоду більше 1 року (або операційного циклу) для виробництва, торгівлі, в адміністративних цілях або передачі в оренду іншим особам.

Об'єкти нематеріальних активів класифікуються за різними групами:

- Патенти
- Авторські права (в т.ч. на програмне забезпечення)
- Ліцензії
- Торгові марки, включаючи бренди і назви публікацій.

Програмне забезпечення, яке є невід'ємним і необхідним для забезпечення роботи основних засобів, враховується у складі цих основних засобів.

Нематеріальні активи оцінюються по первинній вартості (собівартості), яка включає в себе вартість придбання і витрати пов'язані, з доведенням нематеріальних активів до експлуатації.

Наступні витрати на нематеріальні активи збільшують собівартість нематеріальних активів, якщо:

- існує вірогідність того, що ці витрати призведуть до генерування активом майбутніх економічних вигод, які перевищать його первинно оцінений рівень ефективності;
- ці витрати можна достовірно оцінити і віднести до відповідного активу.

Якщо наступні витрати на нематеріальний актив необхідні для підтримки первинної оціненої ефективності активу, вони визнаються витратами періоду.

Нематеріальні активи амортизуються прямолінійними методом протягом очікуваного терміну їх використання, але не більше 20 років. Нарахування амортизації починається в місяці, наступному після введення нематеріального активу в експлуатацію. Очікуваний строк корисного використання нематеріального активу визначається при його постановці на облік виходячи з:

- очікуваного морального зносу, правових або інших обмежень відносно термінів використання або інших факторів;
- термінів використання подібних активів.

Нематеріальні активи, що обліковуються на балансі Товариства, а саме, комп'ютерне програмне забезпечення, є такими, для яких існує активний ринок і їх справедливую вартість можна достовірно оцінити.

16. Зменшення корисності основних засобів та нематеріальних активів.

На кожен звітну дату Товариство оцінює, чи є ознаки того, що корисність активу може зменшитись. Товариство зменшує балансову вартість активу до суми його очікуваного відшкодування, якщо сума очікуваного відшкодування активу менша від балансової вартості.

Таке зменшення негайно визначається в прибутках чи збитках періоду, якщо активи не обліковуються згідно з МСБО 16. Відповідно відбувається коригування амортизації.

В 2019 році не було виявлено ознак зменшення корисності для основних засобів та нематеріальних активів.

17. Облікові політики щодо грошових коштів та їх еквівалентів.

Грошові кошти складаються з готівки в касі та коштів на поточних рахунках в банках.

Еквіваленти грошових коштів - це короткострокові (до 6 місяців), високоліквідні інвестиції, які вільно конвертуються в грошові кошти і мають незначний ризик зміни вартості.

Грошові кошти та їх еквіваленти утримуються в національній та іноземній валютах.

Грошові кошти та їх еквіваленти визнаються за умови відповідності критеріям визнання активами.

Подальша оцінка грошових коштів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості.

Подальша оцінка еквівалентів грошових коштів, представлених депозитами, здійснюється за амортизованою собівартістю.

18. Облікові політики щодо дебіторської заборгованості.

Дебіторська заборгованість визнається як фінансовий актив, коли Товариство стає стороною контрактних положень щодо цього інструменту.

Дебіторська заборгованість первісно оцінюється за справедливою вартістю.

Після первісного визнання подальша оцінка дебіторської заборгованості відбувається за амортизованою собівартістю із застосуванням методу ефективного відсотка. Якщо є об'єктивні свідчення наявності збитків від зменшення корисності, балансова вартість активу зменшується на суму таких збитків методом формування резервів.

Для цілей фінансової звітності дебіторська заборгованість класифікується як поточна (отримання, якої очікується протягом поточного року або операційного циклу) або як довгострокова (дебіторська заборгованість, яка не може бути класифікована як поточна).

Поточну дебіторську заборгованість без встановленої ставки відсотка Товариство оцінює за сумою первісного рахунку фактури, якщо вплив дисконтування є несуттєвим, а також, якщо є несуттєвою сума заборгованості..

У разі суттєвого впливу фактору часу для суттєвих сум можливе дисконтування суми довгострокової дебіторської заборгованості.

19. Облікові політики щодо інших активів і зобов'язань.

Забезпечення. Забезпечення визнаються, якщо у Товариства виникає юридичне або обґрунтоване зобов'язання в результаті зобов'язуючої події та існує ймовірність відтоку коштів для виконання цього зобов'язання.

Виплати працівникам. Товариство визнає короткострокові виплати працівникам як витрати та як зобов'язання після вирахування будь-якої вже сплаченої суми. Товариство визнає як забезпечення – резерв відпусток, який формується щоквартально виходячи з фонду оплати праці і фактично відпрацьованого часу працівниками.

Пенсійні зобов'язання. Товариство розраховує суму Єдиного соціального внеску, яка має бути сплачена за рахунок коштів Товариствоа (як добуток відсоткової ставки та суми нарахованої заробітної плати), яка включається до складу витрат в періоді, в якому працівниками була нарахована відповідна заробітна плата.

Зобов'язання Товариства, класифікуються на довгострокові (термін погашення понад 12 місяців) і поточні (термін погашення до 12 місяців).

Довгострокові зобов'язання (крім відкладених податків на прибуток) відображаються залежно від вигляду або по вартості, що амортизується або за дисконтованою вартістю.

Поточні зобов'язання враховується і відображається по амортизованій вартості

отриманих активів або послуг.

Товариство здійснює переведення частини довгострокової кредиторської заборгованості до складу короткострокової, коли за станом на звітну дату за умовами договору до повернення частини суми боргу залишається менше 365 днів.

20. Облікові політики щодо визнання доходів та витрат

Доходи та витрати визнаються за методом нарахування.

Дохід – це збільшення економічних вигод протягом облікового періоду у вигляді надходження чи збільшення корисності активів або у вигляді зменшення зобов'язань, результатом чого є збільшення чистих активів, за винятком збільшення, пов'язаного із внесками учасників.

Дохід визнається, якщо його суму можна визначити з достатнім рівнем точності, існує ймовірність отримання майбутніх економічних вигод.

Дохід від продажу фінансових інструментів або інших активів визнається у прибутку або збитку, якщо Товариство передає покупцеві суттєві ризики і винагороди, пов'язані з власністю на актив та не залишає за собою ефективного контролю за цими активами, якщо суму доходу та витрати, які мають бути понесені у зв'язку із продажем можна достовірно оцінити та якщо існує ймовірність надходження економічних вигід, пов'язаних із цією операцією.

Дохід, який виникає в результаті використання третіми сторонами активів Товариства (фінансові доходи, які включають відсотки та дивіденди), визнається у прибутку або збитку коли встановлено право на отримання коштів.

Витрати – це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення чистих активів, за винятком зменшення, пов'язаного із виплатами учасникам.

Витрати Товариства визнаються водночас із збільшенням зобов'язань або зменшенням активів, а також у випадках, коли виникають зобов'язання без визнання активу.

Витрати обліковуються за методом нарахування.

21. Облікові політики щодо витрат з податку на прибуток

Витрати з податку на прибуток визначаються і відображаються у фінансовій звітності Товариства відповідно до МСБО 12 «Податки на прибуток».

Витрати з податку на прибуток, що відображаються в звіті про фінансові результати, складаються з сум поточного і відстроченого податку на прибуток. Поточний податок на прибуток визначається виходячи з оподаткованого прибутку за рік, розрахованого згідно норм податкового законодавства України.

Відстрочений податок на прибуток розраховується в сумі, яка, як очікується, буде сплачена або відшкодована у зв'язку з наявністю різниці між балансовою вартістю активів і зобов'язань тих, що відображують в фінансовій звітності, і відповідними податковими базами активів і зобов'язань.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за тимчасовими різницями з використанням балансового методу обліку.

Відстрочені податкові активи і зобов'язання розраховуються за податковими ставками, які, як очікується, будуть застосовні в періоді, коли будуть реалізовані активи або погашені зобов'язання на основі податкових ставок, що діяли на звітну дату, або про введення яких в дію в найближчому майбутньому було достовірно відомо за станом на звітну дату.

Відстрочені податкові активи відображаються тільки в тому випадку, якщо існує

вірогідність того, що наявність майбутнього оподаткованого прибутку дозволить реалізувати відкладені податкові активи або якщо вони можуть бути зараховані проти існуючих відкладених податкових зобов'язань.

Відстрочені податкові зобов'язання – це сума податку на прибуток, що підлягає сплаті у майбутніх періодах відповідно до тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню.

Відстрочені податкові зобов'язання відображаються в обліку, коли є вірогідність, що в рамках звичайної діяльності тимчасові різниці призведуть до виникнення зобов'язання сплатити податок на прибуток у майбутніх періодах, коли підприємство відшкодує балансову вартість активу.

22. Розкриття інформації щодо статей фінансової звітності за 2019 рік

22.1 Розкриття інформації щодо страхових контрактів:

	2019 р.	2018 р.
Кількість укладених договорів	5 691 шт.	4 646 шт.
Загальний обсяг страхових платежів	58 002 тис.грн.	50 079 тис.грн.

Відповідно до внутрішнього положення про андерайтинг, страхові зобов'язання (окрім ризику дожиття) за окремим предметом договору страхування не перевищують 1 700 тис. грн., що забезпечує можливість їх виконання за рахунок власних активів та відповідає вимогам чинного законодавства.

22.2 Розкриття щодо страхових виплат та викупних сум:

	2019 р.	2018 р.
Кількість страхових випадків, за якими прийнято рішення про здійснення страхових виплат	462 шт.	818 шт.
Загальна сума страхових виплат	12 077 тис.грн.	13 729 тис.грн.
Кількість достроково припинених договорів	157 шт.	210 шт.
Сплачені викупні суми	840 тис.грн.	1 600 тис.грн.

Розрахунки за страховими виплатами та сплаті викупних сум здійснюються виключно в безготівковій формі. На 31.12.2019 року поточна заборгованість за зобов'язаннями за страховими контрактами складає 500 тис.грн. Погашення відбулось 03.01.2020 року.

22.3 Розкриття щодо страхових резервів:

тис.грн.

	31.12.2019 р.	31.12.2018 р.
Страхові резерви,	168 719	162 339
в т.ч. резерв довгострокових зобов'язань	167 215	159 899
резерв належних виплат страхових сум	1 504	2 440

Основними чинниками, які впливали на об'єми резервів із страхування життя протягом 2019 року були:

- ріст нового бізнесу та збільшення суми сплачених чергових страхових платежів;
- вплив обмінного курсу валюти;
- інвестиційний дохід, отриманий від розміщення страхових резервів.

Актуарні розрахунки забезпечує актуарій Кудра Денис Юрійович, реєстраційний номер свідчення про відповідність кваліфікаційним вимогам до осіб, які можуть займатися актуарними розрахунками №01-010 від 24.10.2017.

22.4 Перевірка адекватності зобов'язань (LAT) станом на на 31.12.2019 р.

грн.

1	Приведена вартість майбутніх доходів	230 437 432
2	Математичний резерв на 31.12.2019	167 214 960
3	Приведена вартість майбутніх витрат	367 819 608
4	Додатковий LAT-резерв	-29 832 784

Згідно з методикою, якщо "Додатковий LAT-резерв" від'ємний, то формувати додаткового резерву не потрібно,

Отже, станом на 31.12.2019 р. результат тесту дає від'ємне значення, це означає, що резерв сформовано в достатньому розмірі.

Кошти страхових резервів розміщені з урахуванням безпечності, прибутковості, ліквідності та диверсифікованості з дотриманням вимог щодо виконання нормативу ризиковості операцій згідно з Розпорядженням Нацкомфінпослуг №850 від 07.06.2018.

22.5 Розкриття інформації щодо фінансових активів.

Відповідно до перехідних положень МСФЗ 9 щодо класифікації та оцінки:

Облігації внутрішньої державної позики України, номіновані в гривні, що обліковуються за категорією «Існуючі в наявності для продажу», класифікуються як фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Різниця в оцінках відсутня. Протягом 2019 року такі облігації були погашені і на 31.12.2019 року відсутні облігації внутрішньої державної позики України, що обліковуються за категорією «Існуючі в наявності для продажу» та класифікуються як фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Облігації внутрішньої державної позики України, що обліковувались за категорією «Утримувані до погашення» класифікуються як фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Акції, що обліковувались за категорією «Існуючі в наявності для продажу», класифікуються як фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Фінансові активи у вигляді корпоративних прав, що обліковувались за категорією «Наявні для продажу», класифікуються як фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

При запровадженні в 2018 році МСФЗ 9, коригування, що виникли внаслідок різниці в підході до знецінення фінансових інструментів МСФЗ 9 «очікувані збитки» та МСФЗ 39 «понесені збитки», здійснено за рахунок нерозподіленого прибутку та відображено у звітності за 2018 рік.

На кінець звітного періоду Товариство визначає наступні фінансові активи:

22.5.1 Облігації внутрішньої державної позики України, що оцінюються за справедливою вартістю через прибутки / збитки (на підставі п.4.1.5 МСФЗ 9):

тис.грн.

Назва	Код		2019 р.	2018 р.
ОВДП UA4000194658	00013480	Короткострокові	-	17 291
ОВДП UA4000192660	00013480	Короткострокові	-	994
ОВДП UA4000194138	00013480	Короткострокові	-	4 244
ОВДП UA4000180426	00013480	Короткострокові	-	2 636
ОВДП UA4000196562	00013480	Короткострокові	-	1 435
Всього			-	26 600

Дані фінансові активи відображались в балансі за справедливою вартістю, яка визначається методом дисконтування грошових потоків із застосуванням відсоткової ставки, що дорівнює дохідності на момент придбання цінного паперу.

Оцінки справедливої вартості облігацій внутрішньої державної позики України, як низько ризиковий актив, належать до 1-го рівня, як ті, що мають котирування і спостережні.

22.5.2 Облігації внутрішньої державної позики України, оцінюються за амортизованою собівартістю за моделлю ефективної ставки відсотка:

тис.грн.

Назва	Код		2019 р.	2018 р.
ОВДП UA4000200174	00013480	довгострокові	3 850	-
ОВДП UA4000204002	00013480	довгострокові	19 724	-
ОВДП UA4000203392	00013480	довгострокові	10 750	-
ОВДП UA4000204853	00013480	довгострокові	2 493	-
ОВДП UA4000199491	00013480	короткострокові	6 111	-
ОВДП UA4000201396	00013480	короткострокові	4 356	5 227
ОВДП UA4000202469	00013480	короткострокові	607	-
ОВДП UA4000199244	00013480	короткострокові	-	12 073
ОВДП UA4000198469	00013480	короткострокові	-	6 843
ОВДП UA4000201446	00013480	короткострокові	-	7 277
Всього			47 891	31 420

22.5.3 Акції, що класифікуються як фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:

тис.грн

Назва емітенту	Код ЄДРПОУ	Вартість на 31.12.2019 р.	Вартість на 31.12.2018 р.
ПАТ«ЗНКВКІФ «Успіх»	35043692	1 грн.	87
Сформований резерв знецінення		-	(87)
Справедлива вартість		1 грн.	1 грн.

22.5.4 Фінансові активи у вигляді корпоративних прав, що класифікуються як фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:

тис.грн.

Назва	Код ЄДРПОУ	Вартість на 31.12.2019 р.	Вартість на 31.12.2018 р.
ТОВ «СМАРТ СИСТЕМ СОЛЮШНС»	40998912	1 грн.	406
Сформований резерв знецінення		-	(406)
Справедлива вартість		1 грн.	1 грн.

Приведення фінансових інвестицій до справедливої вартості в цілому призвело до поліпшення показників якості активів.

22.5.5 Рівні ієрархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справедливої вартості:

тис.грн.

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	1 рівень (ті, що мають котирування, та спостережувані)		2 рівень (ті, що не мають котирувань, але спостережувані)		3 рівень (ті, що не мають котирувань і не є спостережуваними)		Усього	
	31.12.19	31.12.18	31.12.19	31.12.18	31.12.19	31.12.18	31.12.19	31.12.18
Дата оцінки								
Боргові цінні папери (ОВДП)	-	26 600	-	-	-	-	-	26 600
Інструменти капіталу (акції та корпоративні права)	-	-	-	-	2 грн	2 грн	2 грн	2 грн

В 2019 році всі ОВДП, які обліковувались за справедливою вартістю, були погашені.

Оцінки справедливої вартості фінансових інструментів, розкритих в 22.5.3 та 22.5.4, належать до 3-го рівня як ті, що не мають котирування і не спостережні, але їх вартість є несуттєвою.

Переведень між рівнями ієрархії в 2018 та 2019 роках не відбувалось.

22.6 Розкриття інформації щодо основних засобів.

На кінець звітного періоду Товариство обліковує такі групи основних засобів:

тис.грн.

За історичною вартістю	Земельні ділянки	Нерухоме майно	Транспортні засоби	Машини та обладнання	Прилади та інвентар	Інші	Всього
Первісна вартість на 01.01.2019 р.	417	62950	582	270	76	32	64327
Надходження	250	165	2573	47	-	39	3074
Вибуття	-	32102	20	-	-	12	32134
Переоцінка	1950	14816	300		-	-	17066
Первісна вартість на 31.12.2019 р.	2617	45829	3435	317	76	59	52333

За історичною вартістю	Земельні ділянки	Нерухоме майно	Транспортні засоби	Машини та обладнання	Прилади та інвентар	Інші	Всього
Накопичена амортизація на 01.01.2019 р.		5013	537	5	59	32	5646
Нарахована амортизація		1950	315	108	17	39	2429
Списано амортизації при вибутті	-	1112	3	-	-	12	1127
Списано амортизації при переміщенні	-	-	-	-	-	-	-
Накопичена амортизація на 31.12.2019 р.	-	5851	849	113	76	59	6948
Залишкова вартість на 01.01.2019 р.	417	57937	45	265	17		58681
Залишкова вартість на 31.12.2019 р.	2617	39978	2586	204	-	-	45385
Первісна вартість на 01.01.2018 р.	67	27475	562	31	89	-	28224
Надходження	350	16272	20	276	37	32	16987
Вибуття	-	-	-	37	50	-	87
Переоцінка	-	19203	-	-	-	-	19203
Первісна вартість на 31.12.2018 р.	417	62950	582	270	76	32	64327
Накопичена амортизація на 01.01.2018 р.		2794	421	9	44		3268
Нарахована амортизація	-	2219	116	33	65	32	2465
Списано амортизації при вибутті	-	-	-	37	50	-	87
Списано амортизації при переміщенні	-	-	-	-	-	-	-
Накопичена амортизація на 31.12.2018 р.	-	5013	537	5	59	32	5646
Залишкова	67	24681	141	11	25	-	24956

За історичною вартістю	Земельні ділянки	Нерухоме майно	Транспортні засоби	Машини та обладнання	Прилади та інвентар	Інші	Всього
вартість на 01.01.2018 р.							
Залишкова вартість на 31.12.2018 р.	417	57937	45	265	17	-	58681

Висновок щодо ринкової вартості об'єктів нерухомості здійснено незалежним оцінювачем Нагірняк Альоною Олександрівною, кваліфікаційне посвідчення МФ №0498-ПК від 27.03.2019 року, ТОВ «НОТАРІУС», сертифікат суб'єкта оціночної діяльності №384/19 від 16.05.2019 року. (Звіти від 27.12.2019 р)

22.7 Розкриття інформації щодо нематеріальних активів.

На дату звіту нематеріальні активи враховуються по моделі переоцінки вартості з врахуванням можливого знецінення у відповідності з МСБО 36 «Зменшення корисності активів»:

тис.грн.

За історичною вартістю	Програмне забезпечення	Інші необоротні активи*	Всього
Первісна вартість на 01.01.2019 р.	343	139	482
Надходження	913	-	913
Вибуття	141	-	141
Первісна вартість на 31.12.2019 р.	1115	139	1254
Накопичена амортизація на 01.01.2019 р.	185	42	227
Нарахована амортизація	293	36	329
Списано амортизації при вибутті	112		112
Накопичена амортизація на 31.12.2019 р.	366	78	444
Залишкова вартість на 01.01.2019 р.	158	97	255
Залишкова вартість на 31.12.2019р.	749	61	810
Первісна вартість на 01.01.2018 р.	317	30	347
Надходження	26	109	135
Вибуття	-		-
Первісна вартість на	343	139	482

За історичною вартістю	Програмне забезпечення	Інші необоротні активи*	Всього
31.12.2018 р.			
Накопичена амортизація на 01.01.2018 р.	85	30	115
Нарахована амортизація	105	12	117
Списано амортизації при вибутті	5		5
Накопичена амортизація на 31.12.2018 р.	185	42	227
Залишкова вартість на 01.01.2018 р.	232		232
Залишкова вартість на 31.12.2018 р.	158	97	255

*- рекламний промо та ліцензія на право провадження страхової діяльності.

22.8 Розкриття інформації щодо інвестиційної нерухомості

тис.грн

За історичною вартістю	Інвестиційна нерухомість	Всього
Первісна вартість на 01.01.2019 р.	-	-
Надходження	30693	30693
Вибуття	-	-
Переоцінка	-	-
Первісна вартість на 31.12.2019 р.	30693	30693

22.9 Розкриття інформації щодо грошових коштів та їх еквівалентів.

На вимогу МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів» розкриваємо інформацію:

тис.грн.

Грошові кошти та їх еквіваленти	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
1) грошові кошти на поточних рахунках	1 003	424
ВАТ «Райффайзен Банк Аваль» рейтинг uaAA	139	87
ПАТ КБ «Приватбанк» рейтинг uaAA-	248	337
ПАТ «Альфа-Банк» рейтинг uaAAA	615	-
2) банківські вклади (депозити)	97 184	79 815
ПАТ КБ «Приватбанк» рейтинг uaAA-	4 462	2 843
ПАТ «Альфа-Банк» рейтинг uaAAA	8 072	18 458

Грошові кошти та їх еквіваленти	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
ПАТ «Укресімбанк» рейтинг uaAA	26 503	12 451
ПАТ «Універсалбанк рейтинг uaAA	22 010	12 005
ПАТ «Укргазбанк» рейтинг uaAA	18 337	17 638
ПАТ «Ідея банк» рейтинг uaAA-	16 000	16 120
ПАТ «Банк Альянс» рейтинг uaAA	300	300
ПАТ «Банк СГЧ» рейтинг uaAA	500	-
ПАТ ПУМБ рейтинг uaAA	1 000	-

Проценти по поточних рахунках нараховуються за ставкою від 0,1%-2%, процентна ставка по депозитних вкладах у 2019 році 15-18% по вкладах у гривні, та 2,9%-4,0% по вкладенням у валюті, 2018 році 14-18% по вкладах у гривні, та 3,0%-4,0% по вкладенням у валюті.

Грошові кошти, які є в наявності і які недоступні для використання, відсутні.

22.10 Розкриття інформації про кредитний ризик щодо грошових коштів.

При розміщенні депозиту в банку з високою надійністю (інвестиційний рейтинг не нижчий uaAA та прогноз «стабільний», що присвоюється рейтинговими агентствами, які внесені до Державного реєстру уповноважених рейтингових агентств НКЦПФР) на дату розміщення кредитний ризик визначається в залежності від строку та умов розміщення:

- 0% - при розміщенні в державних банках та банках з іноземними інвестиціями на термін від 1 місяця до 6 місяців, та в інших банках на термін від 1 місяця до 3 місяців.
- 1% при розміщенні в інших банках на термін від 3 місяців до 6 місяців.
- 2% при розміщенні в інших банках на термін від 6 місяців до 12 місяців.

тис грн.

	2019			2018		
	до 3 м	з 3 до 6 м	понад 6 м	до 3 м	з 3 до 6 м	понад 6 м
Державні банки uaAA	49 403			32 932	-	-
банки з іноземними інвестиціями uaAA	46 081			34 578	12 005	-
Інші банки uaAA	1 700			300	-	-
Всього	97 184			67 810	12 005	

Резерв кредитних ризиків для банківських вкладень у 2019 та 2018 роках не формувався.

22.11 Розкриття інформації щодо руху грошових коштів.

На вимогу МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів» розкриваємо інформацію:

	2019	2018
Сума грошових коштів на початок звітного періоду	80 239	47 545
Надходження грошових коштів в т.ч.:	118 599	149 589

Повернення авансів за розрахунками за товари і послуги	3020	12	
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	58	
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	1	
Надходження від операційної оренди	3040	211	75
Надходження від страхових премій	3050	57 716	50 292
Надходження від повернення помилково перерахованих коштів	3095	148	6
Кошти страхових резервів від приймання страхового портфелю	3095		51 400
Надходження від реалізації та погашення ОВДП	3200	41 098	35 036
Надходження від реалізації необоротних активів	3205	467	
Надходження від отриманих відсотків за депозитними рахунками	3215	11 083	7 535
Надходження від отриманого купонного доходу за ОВДП	3215	6 140	5 245
Надходження за амортизацію премії за ОВДП, Інші надходження	3250	1 665	
Витрачання грошових коштів, в т.ч.		-96 390	-116 815
Витрачання на оплату послуг страхових посередників	3100	-35 854	-27 078
Витрачання на оплату товарів (робіт, послуг)	3100	-2 146	-2 385
Витрачання на оплату праці	3105	-2315	-1 207
Витрачання на оплату відрахувань на соціальні заходи	3110	-757	-388
Витрачання на оплату зобов'язань з податків і зборів	3115	-840	-403
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	-449	-253
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	-444	-111
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	-11 489	-13 283
Витрачання на оплату викупних сум за страховими контрактами	3150	-793	-1 601
Інші витрачання, в т.ч.:	3190	-605	-564
<i>Витрачання на відрядження</i>	<i>3190</i>	<i>-135</i>	<i>-108</i>
<i>Витрачання на оплату банківських послуг</i>	<i>3190</i>	<i>-290</i>	<i>-330</i>
<i>Оплата послуг зв'язку</i>	<i>3190</i>	<i>-40</i>	<i>-35</i>
<i>Перерахування в НПФ</i>	<i>3190</i>	<i>-34</i>	<i>-26</i>
<i>Витрачання за виконавчими листами</i>	<i>3190</i>	<i>-15</i>	<i>-2</i>
Витрачання на придбання фінансових інвестицій	3255	-37377	-50 951
Витрачання на придбання необоротних активів	3260	-3321	-18 338
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-4261	-333
Сума грошових коштів на кінець звітного періоду	3415	98187	80 239

22.12 Розкриття інформації щодо власного капіталу.

На 31.12.2019 р власний капітал становить 52 153 тис.грн.

Статутний капітал становить 17 000 тис.грн. та представлений 17 000 штук звичайних акції.

Статутний капітал включає внески акціонерів.

Учасниками страховика є:

- ТОВ «Аструм Україна», ЄДРПОУ 36439160, КВЕД 70.22, частка в статутному капіталі Україна, 99,8 %;
- Кулешин Олександр Анатолійович, Україна, частка в статутному капіталі 0,1 %;
- Сутирін Валентин Валерійович, Україна, частка в статутному капіталі 0,1 %.

Додатковий капітал – 30 058 тис.грн

Резервний капітал – 520 тис.грн.

Нерозподілений прибуток – 4 575 тис.грн.

В звітному періоді Товариство дивіденди не нараховувались та не виплачувались.

Зміни у власному капіталі у 2019 році відображені у Звіті про власний капітал.

22.13 Розкриття інформації щодо дебіторської заборгованості.

тис.грн.

	31.12.2019 р.	31.12.2018 р.
Поточна дебіторська заборгованість	2 928	3 703
в т.ч. за нарахованими доходами	2 668	3 639
з бюджетом	3	7
Поточна дебіторська заборгованість за розрахунками з постачальниками	257	64

22.14 Розкриття інформації щодо поточних зобов'язань

тис.грн.

	31.12.2019 р.	31.12.2018 р.
Поточні зобов'язання, в т.ч.	5 064	4 647
зобов'язання перед бюджетом	138	54
зобов'язання перед постачальниками	35	75
зобов'язання по аквізиційних витратах	3 550	3 236
Зобов'язання за страховими виплатами	500	-
Поточні забезпечення	345	165
Інші поточні зобов'язання	496	1 117

22.15 Розкриття інформації щодо поточних забезпечень

тис.грн.

	31.12.2019 р.	31.12.2018 р.
Поточні забезпечення, у т.ч.	345	165
Резерв відпусток	147	105
Резерв витрат на обов'язковий аудит	105	60
Резерв витрат за судовими справами	93	-

22.16 Розкриття інформації щодо визнання доходів та витрат

22.16.1 В звітному періоді структура доходів Товариства наступна:

тис.грн.

	2019 р.	2018 р.
Дохід від операційної діяльності (дохід від реалізації)	58 002	50 079

	2019 р.	2018 р.
страхових послуг)		
Інший операційний дохід	697	90
в т.ч. дохід від: операційної оренди	215	55
від реалізації активів	467	-
списання кредиторської заборгованості	12	2
інші операційні доходи	3	33
Інший дохід	265	1 012
в т.ч. від: реалізації фінансових інвестицій	-	-
дооцінка фінансових інвестицій	265	266
курсова різниця за валютними ОВДП	-	746
Фінансовий дохід	16 468	14 080
в т.ч. нарахований дохід по депозитах	11 064	8 362
нарахований дохід по ОВДП	5 404	5 718

22.16.2 В звітному періоді витрати Товариства обліковуються за наступною аналітикою:

тис.грн.

	2019 р.	2018 р.
За собівартістю страхових послуг	12 917	15 329
Адміністративні витрати	9 019	6 415
в т.ч. матеріальні витрати	739	701
витрати на оплату праці	2 773	1 526
відрахування на соціальні заходи	618	352
амортизація	2 534	1 470
банківські послуги	286	325
витрати на відрядження	134	141
податки	116	49
інші адміністративні витрати	1 819	1 851
Витрати на збут (аквізиційні витрати)	36 013	28 526
Інші операційні витрати	9 584	387
в т.ч. втрати від курсових різниць	8 988	341
собівартість реалізованих активів	592	-
збитки від безнадійної заборгованості	-	42
інші операційні витрати	4	4
Інші витрати	489	1 241
т.ч. збитки від реалізації фінансових інвестицій	-	93

	2019 р.	2018 р.
уцінки фінансових інвестицій	460	1 148
списання необоротних активів	29	

22.17 Розкриття інформації щодо витрат з податку на прибуток

тис.грн.

Відстрочене податкове зобов'язання/відстрочений податковий актив у зв'язку із наявністю тимчасових податкових різниць щодо забезпечення майбутніх витрат	2019 р.	2018 р.
Поточний податок на прибуток	534	157
Витрати на відстрочені податкові зобов'язання	0	-26
Відстрочені податкові активи	34	2
Витрати з податку на прибуток	500	128

23. Інші розкриття та пояснення.

23.1 Розкриття інформації щодо операцій з пов'язаними сторонами.

Операцій з пов'язаними сторонами, що виходили б за межі звичайної діяльності, протягом звітного періоду, не відбувалось.

Станом на 31.12.2019р. пов'язаними особами товариства є:

Провідний управлінський персонал:

Генеральний директор Кулешин Олександр Анатолійович

Головний бухгалтер Майборода Тетяна Григорівна

Провідному управлінському персоналу у 2019 році було нараховано та виплачено заробітної плати на суму 293 тис.грн

Власники фізичні особи:

- Кулешин Олександр Анатолійович, Україна, частка в статутному капіталі 0,1 %
- Сутирін Валентин Валерійович, Україна, частка в статутному капіталі 0,1 %.

Кінцевий бенефіціар - Кулешина Оксана Олексіївна, Україна, участь у статутному капіталі ТОВ «Аструм Україна» 99,9 %, Голова Наглядової Ради.

Голові Наглядової Ради у 2019 році нараховано та виплачено заробітної плати 70 тис.грн

На 31.12.2019 року та на 31.12.2018 року залишки кредиторської та дебіторської заборгованості за розрахунками з пов'язаними особами відсутні.

23.2 Розкриття інформації щодо забезпечення безперервності діяльності.

Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «ФОРТЕ ЛАЙФ» здійснює діяльність зі страхування життя у відповідності до безстрокової ліцензії Серія АЕ №284268 від 09.01.2014 року та дотримується положень та вимог Закону про фінансові послуги та ліцензійних умов провадження діяльності, зокрема:

- ПрАТ «СК «ФОРТЕ ЛАЙФ» повідомляє Нацкомфінпослуг про всі зміни даних, зазначених у документах, що надаються до заяви про отримання ліцензії, протягом 30 календарних днів з дня настання таких змін;

- на вимогу клієнта надає інформацію визначену ст. 12 ЗУ «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг». Зокрема, Товариство розміщує інформацію визначену ч. 1 ст. 12 Закону на власному веб-сайті www.forte-life.com.ua;

- розкриває інформацію відповідно до ч. 4,5 ст. 12-1 Закону, зокрема, шляхом розміщення її на власному веб-сайті.

- дотримується вимог ст. 10 Закону щодо прийняття рішень при конфлікті інтересів.

- дотримується обмежень щодо суміщення провадження видів господарської діяльності, установлених пунктом 37 ліцензійних умов №913, розділом 2 Положення №1515.

Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «ФОРТЕ ЛАЙФ» працює над покращенням своєї позиції на страховому ринку, демонструючи високу культуру обслуговування клієнтів, за умови забезпечення безперервності діяльності.

Операційна діяльність проводиться в офісних приміщеннях, розташованих за адресою м. Київ, вул. Дмитрівська, будинок 46, літера А, що належать Товариству на правах власності. За даною адресою здійснюється обслуговування клієнтів, забезпечено доступність для осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення відповідно до державних будівельних норм, правил і стандартів, що документально підтверджено Висновком щодо доступності для осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення до будівлі ПрАТ «СК «ФОРТЕ ЛАЙФ» фахівця з питань технічного обстеження будівель та споруд Ананьєва Є.О., який має кваліфікаційний сертифікат (серія АЕ №003741 від 03.07.2015р.)

Інформація про умови доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення розміщені у місці, доступному для візуального сприйняття клієнтом.

Товариство веде персоніфікований (індивідуальний) облік договорів страхування життя в межах договору страхування життя за кожною застрахованою особою згідно Закону України «Про страхування» та Положення «Про порядок та умови ведення страховиками персоніфікованого (індивідуального) облік договорів страхування життя».

Персоніфікований (індивідуальний) облік договорів страхування життя здійснюється шляхом ведення електронного реєстру. Усі записи в реєстру ведуться українською мовою у хронологічному порядку по мірі виникнення подій, які в них реєструються.

Програмне та технічне забезпечення Товариства відповідають вимогам, установленим регулятором.

Оскільки можливість здійснення своєї діяльності страховою компанією передусім залежить від можливості забезпечити виконання зобов'язань перед клієнтами і контрагентами, тобто від наявності достатніх коштів для виконання цих зобов'язань, то наявність належного рівня платоспроможності є ключовим в забезпеченні безперервної діяльності як спроможність своєчасно розраховуватися за своїми зобов'язаннями.

Для забезпечення стабільної діяльності Товариства розроблено План забезпечення безперервної діяльності Товариства і дії на випадок кризових ситуацій, та Положення про забезпечення безперервного функціонування інформаційних систем Товариства.

План визначає порядок, способи і терміни здійснення Товариством комплексу заходів щодо запобігання або своєчасної ліквідації наслідків можливого порушення режиму повсякденного функціонування Товариства, викликаного непередбаченими обставинами (виникненням надзвичайної ситуації або іншою подією, настання якого несе в собі загрозу значних матеріальних втрат чи інших наслідків, що перешкоджають виконанню страховою компанією прийнятих на себе зобов'язань).

Основними завданнями Товариства при настанні зазначених обставин є:

- запобігання порушенню режиму роботи (безперебійна діяльність Товариства);
- збереження рівня управління;
- збереження здатності здійснювати розрахунки і виконувати інші зобов'язання Страховика;

- мінімізація рівня несприятливих наслідків порушення режиму функціонування;
- збереження інформаційної безпеки.

Зокрема, під час виникнення надзвичайної ситуації Товариство здатне забезпечити працівників належними технічними умовами для виконання роботи (гнучкий або дистанційний режим, забезпечення службовим автомобілем, доступ до комп'ютерної техніки, баз даних, мережі Інтернет, збереження інформації, тощо), доступ клієнтів до страхових послуг (комунікація через електронний кабінет клієнта, телефонний або поштовий зв'язок), проведення з партнерами тренінгів і семінарів в онлайн-режимі (вебінари), а також можливість доступу до офісних приміщень з дотриманням умов санітарно-профілактичних норм (дезінфекція, забезпечення засобами індивідуального захисту працівників та клієнтів, тощо).

За техногенними ризиками запроваджені наступні правила забезпечення безперервного функціонування/ подолання кризових ситуацій:

- для забезпечення безперервного функціонування інформаційних систем в Товаристві впроваджені заходи щодо резервного дублювання ключових компонентів інформаційної системи Товариства (канали зв'язку, телефонія, поштовий сервер, файловий сервер) та впроваджено систему резервного копіювання. Носії з резервними копіями зберігаються у віддаленому сховищі.
- для забезпечення безперервної діяльності Товариства – на випадок короткочасних перебоїв постачання електроенергії встановлено джерела безперервного живлення;
- розроблені порядки дій на випадок пожежі, нападу на установу.
- розроблена система заміщення персоналу на випадок непередбачуваної відсутності відповідальних осіб.

Товариство виконує всі основні вимоги до організаційних та технічних засобів охорони. В офісі Товариства встановлено пожежну сигналізацію, укладено договір з охоронною компанією про організацію охорони за допомогою пульта централізованого спостереження.

23.3 Розкриття інформації щодо системи управління ризиками.

З метою уникнення і мінімізації ризиків, пом'якшення їх наслідків на виконання Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг №295 від 04.02.2014 р. в Товаристві проведено заходи щодо організації і функціонування системи управління ризиками, зокрема Рішенням Наглядової Ради від 28.05.2014 року затверджено Стратегію управління ризиками та призначено відповідального за оцінку ризиків, забезпечення дотримання вимог платоспроможності з урахуванням прийнятих ризиків. Відповідальність за практичну реалізацію системи управління ризиками покладено на Генерального директора.

Відповідальний працівник, на якого покладено функції оцінки ризиків, підпорядкований та підзвітний безпосередньо Генеральному директору.

При здійсненні управління ризиками Товариство систематизує ризики за класифікацією згідно з Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг №295 від 04.02.2014 р.:

1) андеррайтинговий ризик.

- ризик збільшення рівня смертності - ризик, викликаний коливанням показників смертності, у разі, якщо зростання показників смертності призводить до зростання вартості зобов'язань страховика;
- ризик збільшення тривалості життя - ризик, викликаний коливанням показників смертності, у разі, якщо спадання показників смертності призводить до зростання вартості зобов'язань страховика;

- ризик непрацездатності та шкоди здоров'ю - ризик, викликаний коливанням показників тимчасової втрати працездатності, встановлення інвалідності або отримання травматичних ушкоджень та/або функціональних розладів здоров'я;
- ризик збільшення витрат на ведення справи - ризик, викликаний зростанням видатків, пов'язаних з обслуговуванням договорів страхування та перестраховування;
- ризик зміни розміру ануїтетів - ризик, викликаний коливаннями розміру ануїтетів у зв'язку зі змінами законодавства або змінами станів здоров'я застрахованих осіб;
- ризик передчасного припинення дії договорів - ризик, викликаний коливаннями співвідношення кількості достроково припинених договорів страхування до загальної кількості укладених договорів;
- катастрофічний ризик - ризик, викликаний неточністю прогнозів настання надзвичайних подій та оцінок їх наслідків.

2) ринковий ризик, що включає:

- ризик інвестицій в акції - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів, зобов'язань та фінансових інструментів страховика до коливання ринкової вартості акцій;
- ризик процентної ставки - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання вартості позикових коштів;
- валютний ризик - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання курсів обміну валют;
- ризик спреду - ризик, пов'язаний із чутливістю активів та зобов'язань страховика до коливання різниці в доходності між облігаціями підприємств та державних облігацій України з тим самим (або близьким) терміном до погашення;
- майновий ризик - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання ринкових цін на нерухомість;
- ризик ринкової концентрації - ризик, пов'язаний із недостатньою диверсифікованою портфеля активів або у зв'язку зі значним впливом одного або кількох емітентів цінних паперів на стан активів;

3) ризик дефолту контрагента - ризик неспроможності контрагента (перестраховика, боржника та будь-якого дебітора) виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед страховиком;

4) операційний ризик - ризик фінансових втрат страховика, що виникає через недоліки управління, процесів оброблення інформації, контрольованості, безперервності роботи, надійності технологій, а також помилки та несанкціоновані дії персоналу;

В результаті проведеного стрес-тестування річної звітності за 2019 рік відповідно до Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг №484 від 13.02.2014р було виявлено наступне:

тис.грн.

Стресова подія		Вплив на нетто-активи			
		2019		2018	
		сума	%	сума	%
Ринкові ризики					
1	Підвищення обмінного курсу іноземних валют відносно гривні на 25%	+2 870	+5,6%	-3 644	-10,6%
2	Зниження обмінного курсу іноземних валют відносно гривні на 25%	-2 870	-5,6%	+3 644	10,6%
3	Зниження ринкових цін на нерухомість на 25%	-18 238	-35,7%	-14 588	-42,4%

Андеррайтингові ризики					
1	Збільшення рівня смертності для кожної вікової групи на 15% (для страховиків, що здійснюють страхування життя)	-2 662	-5,2%	-3 220	-9,4%
2	Зменшення рівня смертності для кожної вікової групи на 20% (для страховиків, що здійснюють страхування життя)	3 375	6,6%	3 145	9,2%
3	Збільшення рівня тимчасової втрати працездатності, інвалідності, отримання травматичних ушкоджень, функціональних розладів здоров'я на 35% у перший рік дії договорів страхування та збільшення рівня тимчасової втрати працездатності, інвалідності, отримання травматичних ушкоджень, функціональних розладів здоров'я на 25% протягом наступних років дії договорів страхування (для страховиків, що здійснюють страхування життя)	-8 248	-16,1%	-8 740	-25,4%

1. Підвищення/зниження обмінного курсу іноземних валют відносно гривні на 25% могло б призвести до підвищення/зниження величини нетто-активів на 5,6 відсотків, так як певна частина страхових зобов'язань розраховано в іноземній валюті. Однак таке зменшення не призвело б до невиконання нормативів щодо достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика. Задля зменшення впливу коливань обмінного курсу іноземних валют відносно гривні доцільно дотримуватись відповідності величини активів та зобов'язань, виражених в іноземній валюті.
2. Зниження ринкових цін на нерухомість на 25% призвело б до суттєвих змін величини нетто-активів, тому що питома вага нерухомості в активах балансу на звітну дату є суттєвою, однак таке зменшення не призвело б до невиконання нормативів щодо достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика. Товариство постійно моніторить рівень ринкових цін на нерухомість, зокрема, на кінець 2018 року на підставі звітів професійного оцінювача було приведено балансову вартість нерухомості у відповідність до ринкових.
3. Зростання очікуваної смертності на 15% досить суттєво збільшує розмір необхідного резерву, а спадання рівня смертності на 20% так само суттєво зменшує зобов'язання за рахунок переваги ризику смерті над ризиком дожиття в портфелі Товариства. Вплив стресів суттєво зріс і в черговий раз змінив напрямок в порівнянні з попереднім роком у зв'язку з передачею нового страхового портфелю. Зростання захворюваності має найбільший вплив на страхові резерви, хоча слід зазначити, що враховуючи особливості формування резервів за ризиками на випадок захворювань, інвалідності та тимчасової непрацездатності, зростання рівня захворюваності не чинить впливу на загальний розмір резерву. Задля зменшення впливу показника зростання чи спадання рівня смертності або захворюваності Товариство дотримується наступних підходів:
  - контролює збалансованість портфелю (баланс між ризиками смерті та дожиття).
  - контролює зміни показників смертності (захворюваності) у портфелі Товариства та у країні загалом, а також для нових договорів використовувати актуальну статистичну інформацію.
  - для власних таблиць смертності закладає маржу коливання смертності (захворюваності).

- якщо договором передбачена можливість Страховика переглядати тарифи – вчасно актуалізуються тарифи.

Результати проведеного страховиком стрес-тестування показників річної звітності за 2019 рік з розкриттям інформації щодо ключових ризиків та результатів проведених стрес-тестів надається разом з річною звітністю Регулятора.

23.4. Розкриття інформації щодо управління капіталом.

Управління капіталом – це система принципів і методів розробки і реалізації управлінських рішень, пов'язаних з формуванням та забезпеченням ефективного використання капіталу в процесі господарської діяльності.

Управління капіталом направлене на вирішення таких основних завдань:

1. Формування достатнього обсягу капіталу, що забезпечить дотримання вимог Регулятора.

На 31.12.2019 р. згідно з Розпорядженням Нацкомфінпослуг №850 від 07.06.2018 Товариство виконує:

Норматив платоспроможності та достатності капіталу, а саме :

сума прийнятних активів становить 221 992 тис.грн., а саме:

- 1 003 тис. грн. – грошові кошти на поточних рахунках;
- 97 184 тис. грн. – банківські вклади(депозити);
- 73 246 тис. грн. – нерухоме майно;
- 47 891 тис. грн. – цінні папери, що емітуються державою;
- 2 668 тис. грн. – дебіторська заборгованість за нарахованими відсотками (процентами) за банківськими вкладками (депозитами), цінними паперами, емітентом яких є держава.

сумарна величина довгострокових та поточних зобов'язань і забезпечень, включаючи величину страхових резервів, що розраховується відповідно до чинного законодавства – 173 783 тис.грн

Сума перевищення становить 48 209 тис.грн.

2. Забезпечення виконання вимог до платоспроможності.

На 31.12.2019 р. Товариство дотримується умов забезпечення платоспроможності, встановлених Законом України «Про страхування»:

- сплачений статутний фонд в розмірі 17 000 тис. грн., що на дату сплати відповідало вимогам чинного законодавства
- створені страхові резерви, достатні для майбутніх виплат страхових сум:
  - резерв довгострокових зобов'язань 167 215 тис. грн.
  - резерв належних виплат – 1 504 тис. грн.
- перевищення фактичного запасу платоспроможності над розрахунковим нормативним:

Фактичний запас – 51 343 тис.грн.

Нормативний – 8 361 тис.грн.

Сума перевищення – 42 982 тис.грн.

3. Забезпечення дотримання вимог до якості активів.

Норматив якості активів:

- цінні папери, емітентом яких є держава – 47 891 тис.грн.
- кошти, розміщені в банках, які мають кредитний рейтинг не нижчий, ніж «АА» за національною рейтинговою шкалою – 97 184 тис грн.

Всього сума низькоризикових активів становить 145 075 тис грн

4. Забезпечення умов досягнення максимальної дохідності капіталу.

Банківські вклади розміщені у банках, кредитний рейтинг яких за національною рейтинговою шкалою не нижчий, ніж «АА».

Цінні папери – виключно облігації внутрішньої державної позики.

Справедлива вартість нерухомості на кінець 2019 року посвідчена звітами незалежного оцінювача.

Дотримання принципу розміщення коштів резервів у надійні та прибуткові активи забезпечило отримання інвестиційного доходу в розмірі 16 468 тис грн.

5. Забезпечення мінімізації фінансового ризику використання коштів капіталу.

Кошти капіталу розміщуються виключно в прийнятні активи згідно з Розпорядженням Нацкомфінпослуг №850 від 07.06.2018.

6. Забезпечення достатнього рівня контролю з боку акціонерів.

7. Оптимізація обороту капіталу.

Товариство, як акціонерне товариство, розглядає план залучення інвестицій шляхом випуску акцій та планує розпочати переговори щодо залучення нових інвесторів.

23.5 Інформація щодо внутрішнього аудиту.

Функції внутрішнього аудиту в Товаристві покладено на окрему посадову особу, що проводить внутрішній аудит. Внутрішній аудитор у своїй роботі підпорядкований Наглядовій Раді та організаційно не залежить від інших підрозділів Товариства. Порядок діяльності, статус та повноваження внутрішнього аудитора визначені Положенням про службу внутрішнього аудиту, затвердженим рішенням Наглядової Ради 26 грудня 2012 р. За результатами внутрішнього аудиту поточної діяльності Товариства внутрішній аудитор щоквартально складає звіт та надає його Наглядовій раді.

23.6 Інша звітність.

Як суб'єкт господарської діяльності Товариство формує та надає статистичну, податкову та іншу звітність, передбачену чинним законодавством для суб'єктів господарювання.

23.7 Події після звітної дати.

При складанні фінансової звітності Товариство враховує події, що відбулися після звітної дати і до дати затвердження звітності відображує їх у фінансовій звітності відповідно до МСБО 10 «Події після звітного періоду».

Такі операції, які могли б суттєво вплинути на платоспроможність, на повноту представлення коштів активів та зобов'язань і потребують коригування фінансової звітності, не відбувались.

Генеральний директор

Головний бухгалтер

Кулешин О.А.

Майборода Т.Г.